

JAV lietuvė Gintarė Kiznienė: „Tik palaikydami vieni kitus galime kurti stiprią diasporą“

Daugeliui emigracija prasideda nuo labai asmenišką jausmo, kurį sunku tiksliai įvardyti - vidinio poreikio keisti kryptį, ieškoti platesnių galimybių ar tiesiog išgirsti save naujoje aplinkoje. Jau daugiau nei dešimtmetį Jungtinėse Valstijose gyvenanti ne pelno siekiančios organizacijos „Lithuanian Sisters“ įkūrėja Gintarė Kiznienė atvirai pasakoja apie emigracijos kainą ir dovanas, buvimą tarp dviejų pasaulių, moterų bendrystės svarbą ir nematomą lyderystės pusę išeivijoje, ir kaip bendruomenės ir palaikymas keičia patirtis gyvenant svetur.

Pasaulioleituvis.lt | Justina Mikeliūnaitė

Asmeninio archyvo nuotraukos

Gintare, JAV gyveni jau daugiau nei dešimt metų, penkerius iš jų - Kalifornijoje. Kas paskatino išvykti iš Lietuvos ir pabandyti kurti gyvenimą už Atlanto?

Gyvendama Lietuvoje, Panevėžyje, net ir pabaigusi mokslus, įsitvirtinusi darbe bei sukūrusi šeimą, giliai viduje jaučiau, kad tuo metu gyvenau ne savo gyvenimą. Tai buvo susiję ne tiek su vieta, kiek su vidiniu jausmu - atrodė, kad svarbūs dalykai, idėjos ir galimybės vyksta kažkur kitur. Šis jausmas tapo viena iš priežasčių, kodėl norėjau išvykti. Tuo metu gal dar ne iki galo supratau, ko ieškau, bet noras išvykti buvo labai aiškus.

Į Jungtines Valstijas atvykau kaip į nuotykią. Viską mačiau per smalsumo prizmę:

norėjosi pažinti naują šalį, pakeliauti, parodyti vaikams, kaip gyvena žmonės kitose kultūrose. Buvau nusiteikusi pozityviai – su atvirumu ir noru patirti. Apie JAV tada žinojau tiek, kiek buvau mačiusi filmuose. Tik vėliau, jau gyvendama JAV, ypač Kalifornijoje, supratau, kad tas pasaulis, kurį bandžiau atrasti, nėra viena konkreti vieta. Greičiau tai žmonės, ryšiai ir jausmas, kad esi savo vietoje.

Ką dabar, praėjus ne vieniems metams svetur, pavadintum didžiausiu emigracijos iššūkiu, kaina už naują gyvenimą, ir ką išskirtum kaip didžiausią emigracijos dovaną, atradimą?

Didžiausias emigracijos iššūkis man buvo suprasti, kad net ir labai stengiantis ne viskas priklauso nuo manęs. Ilgainiui supratau, kad esu tarsi tarp dviejų pasaulių – jau nebe Lietuvoje, bet ne iki galo čia, Jungtinėse Valstijose. Būtent iš čia atėjo ir vienišumo jausmas kartu su tapatybės klausimu: kas aš esu dar?

Yra dalykų, kurių tiesiog neatsinešiau – kalbos niuansų, amerikiečiams suprantamo humoro, kultūrinių kodų, gebėjimo skaityti tarp eilučių. Dėl to kartais jaučiausi lyg nuolat turėčiau įrodyti ne tik tai, kad esu verta būti išgirsta ir priimta, bet ir tai, kad apskritai čia priklausau.

Didžiausia emigracijos dovana man tapo žmonės ir jų gerumas. Iš paprastų, kartais visai mažų gestų – ištiestos rankos, padėsinančio žodžio, nuoširdaus pokalbio – supratau, kiek daug gali bendrystė. Ypač svarbi tapo moterų draugystė ir palaikymas. Taip pat emigracija leido iš naujo atrasti Lietuvą ir dar labiau sustiprino mano jausmą, kad didžiuojuosi esanti lietuvė. Man svarbu, kad Lietuvai ir jos žmonėms sektųsi, o ryšį su Lietuva šiandien kuriu per kalbą, vaikams perduodamas lietuviškas tradicijas ir aktyvų darbą diasporoje.

Gintarė su šeima JAV gyvena jau daugiau nei dešimtmetį

Emigracijoje ne tik kūrei karjerą, stengeisi dėl geresnio gyvenimo, savo ir šeimos gerovės, bet ir aktyviai įsitraukei į lietuviškas veiklas, lietuviybės

puoselėjimą ir saugojimą. Dalyvavai lietuvių bendruomenės veiklose, o prieš keletą metų įkūrei „Lithuanian Sisters“ – ne pelno siekiančią organizaciją, jungiančią visas lietuvių kilmės moteris pasaulyje. Kaip kilo mintis įkurti šią seseriją? Kodėl nepakako lietuviškų veiklų vietos bendruomenėse?

Į lietuviškas veiklas emigracijoje įsitraukiau gana natūraliai – per bendruomenės renginius, susitikimus, šventes. Tos veiklos yra labai svarbios ir reikalingos: jos palaiko kalbą, tradicijas, leidžia jaustis ne vieniems. Tačiau laikui bėgant pradėjau jausti, kad man pačiai ir daugeliui sutiktų moterų trūksta erdvės kitokiam, gilesniam pokalbiui.

Tai nebuvo klausimas dėl renginių ar veiklų kiekio. Greičiau dėl turinio ir formos – dėl galimybės kalbėti ne tik apie šventes ar tradicijas, bet ir apie gyvenimą išeivijoje: vienišumą, tapatybę, karjerą, motinystę, santykius, vidinius iššūkius. „Lithuanian Sisters“ idėja gimė iš asmeninio poreikio ir daugybės pokalbių su kitomis lietuvėmis. Norėjosi palaikančios erdvės moterims, nepriklausomai nuo to, kurioje šalyje jos gyvena. Šiandien „Lithuanian Sisters“ kuriami projektai jungia moteris iš skirtingų šalių – suteikia galimybę susitikti, dalintis patirtimis, palaikyti vienai kitą ir kartu stiprinti ryšį su Lietuva.

Koks pagrindinis „Lithuanian Sisters“ kaip organizacijos tikslas ir vizija?

Pagrindinis organizacijos tikslas – vienyti lietuves moteris ir kartu kurti projektus bei programas, kurios padėtų lengviau prisitaikyti prie gyvenimo iševijoje – tiek socialiai, tiek kultūriškai. Iš šio tikslo natūraliai kyla ir organizacijos vizija: palaikanti ir įkvepianti lietuvių moterų bendruomenė, kurioje moterys jaučiasi matomos ir išgirstos. Noriu kurti bendrystę ir tarpusavio palaikymu paremtą erdvę, kurioje moterys dalinasi patirtimi ir per bendras patirtis augina viena kitą.

Pavasarių surengi tikrai didžiulio dėmesio sulaukusią nuotolinę konferenciją „Vienišumas iševijoje. Kiek kainuoja išsaugoti lietuvybę?“, į kurią prisijungė keli šimtai lietuvių visame pasaulyje, o dar daugybė peržiūrėjo įrašą. Kaip šiandien atsakytum į savo iškeltą klausimą - tai kiek gi kainuoja išsaugoti lietuvybę?

Tikrai taip – ši konferencija sulaukė didelio susidomėjimo ir subūrė lietuvius iš 26 skirtingų šalių. Tai labai aiškiai parodė, kad vienišumo ir lietuvybės išsaugojimo temos yra aktualios daugeliui, nepriklausomai nuo to, kur gyvename.

Šiandien sakyčiau, kad lietuvybės išsaugojimas prasideda nuo mažų, kasdienių pasirinkimų – kalbos namuose, lietuviškos knygos, pasidalinto kvietimo į bendruomenės renginį. Visa tai reikalauja laiko, dėmesio ir sąmoningo sprendimo, bet būtent pasirenkant šiuos iš pirmo žvilgsnio paprastus dalykus kuriamas tęstinumas ir gyvas ryšys su Lietuva. Lietuvybė mumyse gyva tiek, kiek mes ją renkame kasdien.

Gintarė Kiznienė su „Lithuanian Sisters“ valdybos narėmis

Vienišumas išeivijoje dažnai atsiranda dėl kalbos barjero, kultūrinių, religinių, istorinių skirtumų, socialinių patirčių ir nuostatų. Prireikia laiko, kol susikuriam savo ratą svetur. Kas Tau padeda mažinti tą vienišumo jausmą? Kas leidžia jaustis tvirčiau, reikalinga ir svarbia JAV visuomenės dalimi, kartu neprarandant ryšio su Lietuva?

Man vienišumo jausmą labiausiai mažina ryšys su žmonėmis ir prasminga veikla. Laikui bėgant supratau, kad artumas neatsiranda savaime – jį reikia kurti sąmoningai. Pokalbiais, bendromis patirtimis, buvimu kartu ne tik šventėse, bet ir kasdienybėje. Kartu man labai svarbu išlaikyti ryšį su Lietuva – per kalbą, šeimą, vaikus ir veiklą diasporoje.

„Lithuanian Sisters“ vykdomi projektai leidžia sujungti abu pasaulius: gyventi ir veikti JAV, bet kartu neprarasti ryšio su savo šaknimis. Šiandien jaučiu, kad tvirtybę suteikia ne bandymas visiškai „išlieti“ ar viską „išsaugoti“, o gebėjimas būti tarp šių dviejų pasaulių ir priimti tai kaip savo tapatybės dalį.

Atrodytų, kad sukūrus organizaciją vienišumo turėtų būti mažiau – organizuoja renginius, buri lietuvius į įvairius nuotolinius ir kontaktinius

susitikimus. Kaip yra iš tiesų? Ar lengva vesti, burti žmones, generuoti ir įgyvendinti idėjas, ypač kai tai daroma savanoriškai, visuomeniniais pagrindais laisvu nuo darbų metu? Kiek palaikymo ir pagalbos sulauki iš aplinkos?

Sutinku, iš šalies gali atrodyti, kad sukūrus organizaciją vienišumo turėtų būti mažiau. Tačiau lyderystė ne pelno siekiančioje organizacijoje dažnai reiškia ne tik buvimą tarp žmonių, bet ir daug nematomo darbo, sprendimų bei atsakomybės, kurių tenka imtis vienam ar keliems žmonėms.

Moralinio palaikymo iš aplinkos dažniausiai netrūksta – daug padrąsinančių žodžių, palaikymo ir pripažinimo. Tačiau kai kalba pasisuka apie realų įsitraukimą, atsakomybės pasidalijimą ar ilgalaikį įsipareigojimą, žmonių ratas dažnai gerokai susiaurėja. Ir tegul tai neskamba kaip priekaištas ar nusivylimas – greičiau kaip savanoriškos veiklos realybė.

Tam, kad idėjos virstų tęstiniais projektais, reikia ne tik entuziazmo, bet ir žmogiškųjų bei finansinių resursų. Šioje vietoje aš vis dar skinuosi kelią – ieškau rėmėjų ir partnerių, kurie norėtų prisidėti prie idėjų ir projektų įgyvendinimo.

Šis renginių ciklas ir yra toks bandymas – ne tik dalintis patirtimi, bet ir kartu ieškoti sprendimų, kurie atliepia realius diasporos organizacijų poreikius. Tikiu, kad kartu galime daugiau: pasidalindami žiniomis, kontaktais ir palaikymu galime įgyvendinti savo idėjas efektyviau, drąsiau ir greičiau. Tai kvietimas jungtis, bendradarbiauti ir stiprinti vieniems kitus be konkurencijos.

DIASPORA: KĄ GALIME KARTU?
Trijų renginių ciklas 2026

Virtualiai · Nemokamai · Registracija būtina

The graphic is divided into three vertical panels, each with a world map background and a date/time box at the bottom. The first panel (yellow) is for dates 02 and 04 at 19:00 LT, with topics: Nematoma lyderystės pusė, Specialistų įžvalgos, Sėkmės istorijos, and Tinklaveika. The second panel (green) is for dates 03 and 05 at 19:00 LT, with topics: Idėjų mugė, Diskusija, and Finansavimo galimybės. The third panel (red) is for dates 05 and 06 at 19:00 LT, with topics: Veiksminga komunikacija, Lyderių patirtys, and Bendras projektas Lietuvai.

Panel Color	Topics	Dates	Time
Yellow	Nematoma lyderystės pusė Specialistų įžvalgos Sėkmės istorijos Tinklaveika	02 04	19:00 LT
Green	Idėjų mugė Diskusija Finansavimo galimybės	03 05	19:00 LT
Red	Veiksminga komunikacija Lyderių patirtys Bendras projektas Lietuvai	05 06	19:00 LT

Pasaulyje veikia daugybė lietuviškų organizacijų - skirtingo dydžio, skirtingas veiklas vystančių, skirtingose vietose ir skirtingomis aplinkybėmis. Joms vadovauja skirtingi žmonės. Tai lyderiai, į kuriuos krypsta emigrantų akys ir viltys organizuojant renginius, steigiant mokyklas, vykdant įvairiausius projektus. Ką pastebi - kas vienija visus šiuos žmones? Kuo jie panašūs?

Bendraudama su skirtingų lietuviškų organizacijų lyderiais matau, kad juos vienija vidinė motyvacija ir atsakomybės jausmas už mūsų šaknų, kalbos ir ryšio su Lietuva išsaugojimą. Dauguma jų šį vaidmenį prisiėmė ne todėl, kad siekė tapti

lyderiais, o todėl, kad kas nors turėjo imtis iniciatyvos. Dažnai - tiesiog nebuvo kam kitam.

Prie to prisideda ir labai panaši kasdienybė: darbas savanoriškais pagrindais, po darbo valandų, derinant šeimą, profesinį gyvenimą ir bendruomeninę veiklą. Tai labai prasmingas darbas, reikalaujantis stiprios vidinės motyvacijos, kantrybės ir tikėjimo tuo, ką darai.

Kas kuria lyderius išėivijoje - asmeninės savybės ar aplinkybės?

Manau, kad lyderius išėivijoje kuria ir asmeninės savybės, ir aplinkybės - tačiau dažnai būtent aplinkybės pažadina savybes. Emigracija neretai pastato į situacijas, kuriose reikia imtis iniciatyvos, nes jei pats to nepadarysi, niekas kitas nepadarys.

Tam, žinoma, reikia drąsos, atsparumo ir gebėjimo veikti neapibrėžtomis aplinkybėmis. Ir daugelis išėivijos lyderių atsiranda todėl, kad diasporos klausimai jiems tampa asmeniškai svarbūs. Kai tai ima rūpėti asmeniškai, atsakomybė natūraliai virsta lyderyste.

Kokia pagrindinė šio diasporos organizacijų tinklaveikos renginių žinia, kurią norite perduoti dalyviams?

Kartu galime daugiau nei po vieną. Dalindamiesi patirtimi, palaikymu ir atsakomybe galime kurti gyvą, jungiančią ir bendradarbiaujančią diasporą. Veikla diasporoje prasideda ne nuo priklausymo organizacijai ar projektui, o nuo to, kaip mes patys kasdien renkamės būti diasporos dalimi.

Projektas „Pasaulio Lietuva.“

Jei norėtumėte publikuoti straipsnį prašome nekeisti straipsnio pavadinimo, nurodyti informacijos šaltinį, autorių ir projekto pavadinimą.